

Силабус
навчальної дисципліни
**Професійна адаптація майбутнього вчителя початкової
школи**
2023-2024 навчальний рік

Освітня програма Початкова освіта
Спеціальність 013 Початкова освіта
Галузь знань 01 Освіта
Рівень вищої освіти бакалавр

Викладач (і)	Нестеренко Марина Миколаївна
Посилання на сайт	http://bdpu.org/faculties/fppom/structure-fppom/kaf-poch-osvity/composition-kaf-poch-osvity/nesterenko/
Контактний тел.	0664715260
Е-mail викладача:	nesterenko_marina1988@ukr.net
Графік консультацій	Вівторок 12.00-14.00

Обсяг курсу на поточний навчальний рік:

Кількість кредитів/ годин	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	звітність
5/150	20	20	110	Залік

Семестр: осінній/весняний

Мова навчання: українська

Ключові слова: професійна діяльність, початкова школа, адаптація, таймменеджмент, резюме, управління конфліктами.

Мета та предмет курсу: забезпечення підготовки майбутніх учителів до ефективного виконання професійних обов'язків, формування у них необхідних психолого-педагогічних компетенцій і розвиток здатності адаптуватися до різних професійних викликів та складнощів роботи в початковій школі; удосконалення навичок управління класом, комунікації зі здобувачами та їхніми батьками.

Компетентності та програмні результати навчання: Інтегральні:

КЗ-1. Загальнонавчальна. Здатність навчатися й оволодівати сучасними знаннями, зокрема, інноваційними методичними підходами, сучасними системами, методиками, технологіями навчання, розвитку й виховання учнів початкової школи; чинним нормативним забезпеченням початкової освіти тощо.

КЗ-12. Інформаційно-комунікаційна. Здатність до застосування сучасних засобів інформаційних і комп'ютерних технологій для розв'язання комунікативних задач у професійній діяльності вчителя початкових класів й у повсякденному житті.

Спеціальні (фахові): СК–3. Педагогічна. Здатність до проектування, організації, оцінювання, рефлексії та коригування навчально-виховного процесу в початковій ланці освіти. СК–3.1. Дидактична. Здатність майбутнього вчителя (випускника) вирішувати стандартні та проблемні професійні завдання, що виникають в освітній практиці початкової школи, на основі сформованих знань про теоретичні засади побудови змісту і процесу навчання молодших учнів, у тому числі ґрунтовних знань про сучасні теорії навчання, гнучкого володіння методами навчання; спроможність обґрунтовано обирати прийоми, засоби, технології, форми організації навчання, адекватні дидактичній ситуації. СК–3.3. Організаційна. Здатність до організації навчально-виховного процесу в початковій школі, систематичного підвищення професійно-педагогічної кваліфікації. СК–4. Методична компетентність. Здатність ефективно діяти, розв'язуючи стандартні та проблемні методичні задачі під час навчання учнів освітніх галузей/змістових ліній, визначених Державним стандартом початкової загальної освіти. Методична компетентність ґрунтується на теоретичній і практичній готовності до проведення уроків за різними навчальними комплектами, що виявляється у сформованості системи дидактико-методичних знань і умінь із окремих розділів та тем курсу, окремих етапів навчання й досвіду їх застосування та наявності емоційно-ціннісного ставлення до діяльності щодо навчання учнів предмету. СК–4._.2. Варіативна. Здатність учителя працювати за будь-яким навчально-методичним комплектом, здатність обирати найефективніший навчально-методичний комплект для досягнення цілей і завдань навчання предмета/освітньої галузі в початковій школі, визначених Державним стандартом і навчальною програмою. СК–4._.5. Проектувально-моделювальна. Здатність моделювати та організовувати процес навчання предмету/освітньої галузі в початковій школі; спроможність учителя обирати необхідні засоби, форми і методи організації діяльності учнів у процесі навчання.

Зміст курсу: Проблема професійної адаптації вчителя початкової школи. Тайм-менеджмент вчителя початкової школи. Конфлікти в школі. Педагогічна взаємодія з батьками здобувачів початкової освіти. Вступ та перший рік роботи вчителя початкової школи. Методика організації дозвіллевої діяльності здобувачів початкової освіти. Етика вчителя як детермінанта соціально-психологічного розвитку молодшого школяра. Перспективи професійної кар'єри вчителя. Основи роботи в інклюзивному класі.

Методи навчання: Лекції з мультимедійною підтримкою, пояснення, бесіда, виконання практичних завдань, проєкт, онлайн-тестування, дискусія, есе.

Політика курсу (особливості проведення навчальних занять): максимальна візуалізація навчального матеріалу модулів, перевага практичної складової освітніх результатів здобувачів вищої освіти над теоретичною, повага та особистісно орієнтований підхід до студентів, демократія в оцінюванні, домінування результатів взаємооцінювання студентів над оцінюванням викладача.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність: мультимедійні презентації, онлайн-тестування, застосування тематичних застосунків смартфона.

Система оцінювання та вимоги: оцінювання виконання завдань на практичних заняттях, тестування, виконання творчих індивідуальних завдань. Критерії оцінювання тестів: 1 правильна відповідь підсумкового тесту оцінюється у 5 балів. Критерії оцінювання практичних завдань і самостійної роботи: кожен блок практична/самостійна робота оцінюється максимум у 10 балів згідно з наступними показниками: демонстрація ґрунтовних теоретичних знань – 30% оцінки; нестандартний, творчий підхід до розв'язання завдання, вияв креативності – 30% оцінки; здатності практичного застосування повного спектру опанованих методик – 30% оцінки; своєчасність виконання завдання – 10% оцінки. Критерії оцінювання творчого індивідуального завдання: самостійність наукового пошуку – 30% оцінки; результативність наукового пошуку – 30% оцінки; практична значущість розробки наукової проблеми – 30% оцінки; своєчасність виконання завдання – 10% оцінки.

Список рекомендованих джерел (наскрізна нумерація):

Основні

1. Державний стандарт початкової освіти. URL: <http://nus.org.ua/news/uryad-opublikuvav-novuj-derzhstandart-pochatkovoyi-osvity-dokument> (дата звернення 28.01.2024).

2. Інноваційна діяльність вчителя: термінологічний словник / Заг. ред. О. І. Огієнко. Київ, 2016. 120 с. URL: <http://lib.iitta.gov.ua/705798/1/Словник.pdf> (дата звернення 17.01.2024).

3. Міністерство освіти і науки України. Інформаційний бюлетень про чисельність і склад педагогічних працівників денних загальноосвітніх навчальних закладів Міністерства освіти і науки, інших міністерств і відомств та приватних закладів (2015/2016 та 2016/2017 н.р.). 2017. URL: <http://iea.gov.ua/wp-content/uploads/2017/12/8.pdf>

4. Навчальні програми для початкової школи. Сайт МОН України. Режим доступу: <http://mon.gov.ua/activity/education/zagalnaserednya/pochatkova-shkola.html> (дата звернення: 16.01.2024).

5. Нова українська школа: poradnik dla vchytelja/Pid zag. red. Bibik N. M. Київ, 2017. 206 с.

6. Партнерська взаємодія між школою та сім'єю як необхідна умова формування системи цінностей дитини (з досвіду роботи) : навч.-метод. посіб. / уклад. Г. М. Стеценко, Н. Г. Тіхонова. Кропивницький, 2023. 48 с.

Допоміжні

1. Брижак Н. Ю., Дьолог Т.А. Форми, види та методи організації культурно-дозвілдової діяльності здобувачів початкової освіти. *Наука майбутнього: збірник наукових праць студентів, аспірантів та молодих вчених*. Мукачево: РВВ МДУ, 2023. Вип. 2(12). С. 21–27.

2. Кузава І. Актуальні проблеми навчання та виховання дітей в інклюзивному освітньому середовищі. *Педагогічний часопис Волині*. 2016. № 1. С. 97–102.

3. Олійник І. Тайм-менеджмент майбутніх учителів початкових класів як умова ефективного дистанційного навчання. *Вісник Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка. Педагогічні науки*. 2023. Вип. 52. С. 147–155.

4. Семез А., Семез Л. Професійна адаптація як процес трансформації особистості молодого вчителя. *Наукові записки Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка. Серія: Педагогічні науки*. 2010. Вип. 88. С. 217–221.

5. Скрипник М. Мистецтво бути педагогом: збірник тренінгових занять. Київ: Видавничий дім «Шкільний світ», 2006. 112 с.

6. Сотська Г., Тринус О. Професійна адаптація молодого вчителя в сучасних умовах. *Edukacja Zawodowa I Ustawiczna*. 2020. № 5. С. 89–101.

7. Цюцюра Л. Особливості педагогічної етики в навчальних закладах і рівня акредитації. *Молодий вчений*. 2018. 4 (56). С. 307–309.